

KONRAD SEJER -DEKKARI

KARIN
FOSSUM

Helvetintuli

SUOMENTANUT TARJA TEVA

JOHNNY
Kniga

KONRAD SEJER -DEKKARI

KARIN
FOSSUM
HELVETINTULI

Suomentanut Tarja Teva

JOHNNY KNIGA • HELSINKI

© CAPPELEN DAMM AS

Norjankielinen alkuteos: *Helvetesilden*

Cappelen Damm AS, Oslo, 2014

Suomenkielisen laitoksen © Tarja Teva ja Johnny Kniga 2023

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

ISBN: 978-951-0-48406-7

Painettu EU:ssa

*Rakkain Finn.
Kiitos.*

Heinäkuun viides 2005, lämmintä.

Naisten ja lasten iho hehkui kuumuudesta, miehet puolestaan pitivät parempana istua varjossa hatunlieri silmille painettuna. Skarvenin pellonlaidalla, pienellä alanteella tummien kuusten keskellä seisoivat vanha Fendt-merkkinen asuntovaunu, jonka ikkunanpielet olivat ruostuneet. Muutama hyönteinen oli jäänyt vangiksi repaleiseen ikkunaverhoon, ja raadot olivat takertuneet valkoisiin pitseihin. Oven sisäpuolella makasi lapsi, iältään neljän tai viiden. Kapealla sohvalla ikkunan alla retkotti aikuinen nainen. Suupielen halkaisi pitkä viilto, josta oli valunut verta leualle. Konstaapeli seisoivat ovella ja tunsivat sydän takoi.

Vaunu oli surkeassa kunnossa, olivatko he todellakin asuneet täällä, äiti ja lapsi, mutta ei, ei hän saattanut uskoa sitä. Ehkä he olivat tulleet vain leikkimään jotain leikkiä. Käyneet kävelyllä kauniissa kesäsäässä ja huomanneet pikkuisen ruostuneen mökin. Tänä yönä nukutaankin asuntovaunussa!

Lännen suunnalla sijaitsi Geirastad, idässä Haugane, mutta täällä, keskellä synkkää kuusikkoa, äiti ja lapsi. Sejer astui sisään. Adrenaliini kuivatti hänen suunsa. Hän astui pienen ruumiin yli varoen samalla osumasta vereen. Sejer huomasi tiskipöydälle lasketun veitsen. Puukahvassa oli niittejä,

ja pitkällä kapealla terällä olisi voinut fileoida lihaa tai kalaa. Kiiltävän terän tahmasi veri, jota oli vuotanut valtoimenaan ja joka oli jo alkanut haista mädäntyneelle. Tiskipöydällä oli myös käsilaukku ja punainen lompakko, jossa oli monta lokeroa. Selkäreppu ja puoliksi syöty pitsa, muutamia vaatekapaleita hyllyllä. Lompakossa kolme tuhatta kruunua käteistä. Tämä ei siis ollut ryöstömurha, hän ajatteli, mutta ei hän ollut sellaista alun alkaenkaan kuvitellut. Perimmäisenä motiivina on aina suhde, jokin lähtökohta. Tai kaiku kaukaa menneisyydestä. Äidin ja lapsen tappanut ihminen tunsi uhrinsa. Ja tiesi missä he olivat. Hän oli etsinyt heitä, hän oli kulkenut peltojen poikki ja löytänyt piilopaikan. Jos tämä nyt oli piilopaikka. Tämä oli kurjaa kurjempi paikka oleskella, pelkkä vesivaurioiden runtelema tönö, jossa haisi pahalta. Sadevesi oli vuotanut katonraoista sisään, kuolleita hyönteisiä joka puolella. Lapsen collegepuvussa oli Norjan värit, punaista, sinistä ja valkoista, mutta oli mahdoton nähdä, oliko kyseessä tyttö vai poika. Lapsi makasi selällään kätet levällään, aivan kuin jokin olisi iskenyt hänet maahan suoraan ovelta. Muutama vaalea hiussuortuva oli liimautunut otsalle. Pää oli vääntynyt niskasta takakenoon, kaula oli hento ja kalpea. Sejer avasi juuri löytämänsä lompakon ja hivutti ajokortin esiin ahtaasta taskusta. Bonnie Hayden, siinä siis äidin nimi. Lapsi jäi edelleen nimettömäksi. Seis, hän sanoi muille, jotka olivat tulossa sisään, älkää koskeko mihinkään. Tämä on aivan tuore tapaus, veri on edelleen kosteaa. Soittakaa Snorrasonille oikeuslääketieteelliseen ja pyytäkää hänet heti tänne.

Sejerin täytyi päästä ulos haukkaamaan raitista ilmaa, ja hän jäi hetkeksi tasaamaan henkeä nurmikolle. Hän kiinnitti huomiota muutamiin arkisiin asioihin, huomasi että linnut lauloivat edelleen, että kuuset humisivat tuulessa helmat tummina, rastas oli löytänyt pelloilta madon ja nyhti sitä kiivaasti

mullasta. Suuri osa alueesta oli saman tien eristetty. Muovinauhat lepattivat tuulessa kuin värikkäät lahjanyörit.

Miehet kävelivät perätysten kuivaa polkua pitkin kohti Geirastadiria. He vaihtoivat ainoastaan lyhyitä kommentteja kaikessa hiljaisuudessa. Mies on varmasti kävellyt tästä, hän on varmasti tallannut näitä polkuja tekonsa jälkeen. Jompikumpi on nähnyt toisen kuolevan, Sejer sanoi nuoremmalle kollegalleen. Hän ei tiennyt mikä olisi ollut pahinta. Se, että lapsi oli todistanut äidin kuoleman, vai se, että äiti oli joutunut katselemaan kuinka oma lapsi surmattiin. Teoista pahin oli sattunut näille kahdelle. Paholainen oli tullut peltojen poikki ja iskenyt puukkonsa heihin. Murhissa näytti olevan jotain kovin systemaattista, ne oli tehty tieteen tahtoen, siinä kaikki mitä Sejer osasi ajatella. Luojan tähden täytyy vain toivoa, että kaikki oli käynyt nopeasti, hän sanoi hiljaa mielessään. Hän vaihtoi muutaman sanan ruumiit löytäneen maanviljelijän kanssa. Mies seisoi pelokkaana asiallisen välimatkan päässä eikä osannut liikahtaa suuntaan tai toiseen, ei halunnut palata kotiinsa, mutta ei myöskään jäädä tapahtumapaikalle. Hän omisti asuntovaunun, jota ei ollut käytetty vuosiin ja joka oli jäänyt ruostumaan puiden siimekseen.

Meidän täytyy puhua vielä uudestaan sinun kanssasi, Konrad Sejer sanoi. Oletko nähnyt täällä ketään viime päivinä? Vieraita, joita et ollut nähnyt aiemmin?

En, mies vastasi, en ole nähnyt ristin sielua. Tilalla on töissä puolalaisia, hän lisäsi, ja he tiesivät äidin ja pojan, tiesivät että nämä olivat asuneet vaunussa. Mutta vain yhden yön, sillä he tulivat eilen. En suostu kuitenkaan uskomaan, että kukaan työmiehistä olisi sotkeutunut tähän. Se olisi liikaa hermoilleni, koska hehän ovat minun miehiäni.

Vaunun lattialta löytyi puukko, Sejer sanoi, näitkö sinä sitä? Maanviljelijä veti henkeä niin huomaamattomasti kuin pystyi.

Sinun täytyy katsoa sitä tarkemmin. Miettiä oletko nähnyt sitä aiemmin.

Täytyykö minun mennä sinne vielä uudestaan?

Mies empi.

Vaitettavasti sinun täytyy.

Mies nousi kaksi porrasaskelmaa ja kurkisti sisään.

Ei tuo ole meidän. Voinko lähteä kotiin?

Mene vain, me tulemme käymään myöhemmin. Mutta älä puhu toimittajille.

Sejer oli menossa sisään jatkamaan tutkimuksiaan, kun hän huomasi jotain kapean oven vieressä nurmikolla. Kaatunut kakkutarjotin. Kakku oli pudonnut tarjottimelta maahan. Se oli koskematon. Kakku ihmetytti Sejeriä ja hän halusi varmistua, että siitä otettiin kunnon valokuvat. Lihavat varikset ilmestyisivät äkkiä paikalle ja nokkisivat sen nopeasti kappaleiksi, elleivät he ottaisi sitä mukaansa. Tekniikan miehet nappailivat kuvia. Kyyristelivät ahtaassa vaunussa polvillaan. Linoleumilattialla oli useita isokokoisia, verisiä jalanjälkiä, useimmat niistä heikkoja tai epätäydellisiä, mutta yksi piirtyi selvästi. Sejer kiersi kahta ruumista varovasti. Lihan ja veren karsas haju tunkeutui nenään. Samalla hänen aivonsa toimivat kirkkaasti. Ikkunasta hän näki tiheää pensaikkaa, joka notkui kypsistä vadelmista.

*

Joulukuu 2004.

Juuri ennen joulua satoi lunta.

Onko sinun pakko lähteä, Eddie kysyi, siellä myrskyää!

Radiossa sanottiin, että teillä on liukasta, vaikea ajokeli, ja ihmisiä kehoitettiin pysyttelemään sisällä, katso nyt kuinka siellä tuiskuaa! Eihän siellä näe edes eteensä!

Mass laski käden hänen olalleen, ja hänen äänensä oli rauhallinen ja päättäväinen.

Eddie, hän sanoi ystävällisesti, minulla on talvirenkaat. Ja tietenkin minä ajan varovasti, minähän ajan aina kuin hiirulainen. Haluan takaisin sinun luoksesi yhtenä kapaleena. Mutta minun täytyy käydä kaupassa, koska meidän täytyy saada ruokaa. Vai ajattelitko että me pärjäämme ilman?

Eddie pudisteli päätään ajatukselle jäädä ilman ruokaa.

Jää sinä kotiin odottamaan minua yhdessä Shiban kanssa, äiti sanoi. Mitä sinä haluaisit kaupasta? Sinulla on varmasti kova nälkä. Eddie Malthe pyyhkäisi räkää käden selkämukseen. Hän oli jättiläismäisen päärynän muotoinen, sääret laihat ja luisevat, jalat levenivät kapeista kantapäistä varpaisiin, ja hän käytti aina samoja paksuja saapikkaita. Hänen jalkansa olivat kuin lihavalla hanhella. Kädet olivat suuret valkoiset kourat, sormet lyhyet ja paksut.

Kanelipullaa, hän sanoi päättäväisesti.

Saamasi pitää, tuon kanelipullia, äiti sanoi. Minä menen nyt. Ole kiltti Shiballe, älä revi sitä hännästä. Tiedän, että teet niin kun olet yksin kotona.

Vannon kautta kiven ja kannon, Eddie sanoi, kunniasanalla. Ja samalla hän halusi tehdä juuri niin. Kun hän veti koiraa hännästä, se vikisi ja tarrasi pitkällä kynsillään lattiaan ja yritti päästä pakoon.

Muista turvavyö, Eddie sanoi tomerasti.

Äiti puki takin ylleen.

Äläkä unohda puhelinta, Eddie jatkoi. Soita, jos ajat ojaan, soita hätäkeskukseen. Ainakin jos et ole tajuton.

Eddie, äiti vastasi, älä nyt viitsi. No niin, mene sohvalle istumaan, tulen kolmen vartin kuluttua, ei siinä sen pitempään mene. Eddie katsoi äitiään pitkään.

Kun sinä menet, tänne tulee kamalan kylmä, hän vaikeroi, kyllä sinä tiedät. Älä unohda kanelipullia. Jos siellä ei ole pul-
laa, niin osta keksejä. Sitruunan makuisia Pepitoja.

Hän tuijotti silmä kovana ulos ikkunasta, jonka ruudut olivat kirkkaat ja puhtaat, sillä äiti oli tarkka järjestyksestä. Hän näki kuinka äiti peruutti auton tallista ja kääntyi maantielle. Lunta tuiskusi ja tuuli pölyytti sitä entisestään niin, että tielle oli eh-
tynyt syntyä kasoja. Hän rukoili mielessään, että kaikki menisi hyvin. Että äiti palaisi yhtenä kappaleena ja toisi mukanaan maitoa ja pullaa. Koira nukkui kuono tassujen päällä valurau-
tauunin edessä. Eddie meni sen luo ja nykäisi rajusti hännästä niin kuin hänellä oli tapana. Koira ulvahti, nousi nopeasti pys-
tyyn ja pakeni kiireesti keittiöön. Eddie istui sohvalle ja avasi päivän lehden toiseksi viimeisen sivun, josta löytyi sanaristik-
ko. Hän osasi yleensä ratkaista sen. Häneltä ei siis puuttunut älyä. Hän otti kynän käteensä ja alkoi lukea. Pystysuoraan, hän mietti, omistushaluinen, viisi kirjainta. Hän kirjoitti ruutuihin kirjaimet: ”ahnas”.

Koira makasi liikahtamatta keittiönnurkassa, ja tuli ritisi uunissa. Shiba oli kahdeksanvuotias ylipainoinen labradorin-
noutaja, jolla ei ollut enää paljon aikaa jäljellä, kuten äiti oli sanonut. Sen ruumis oli täynnä kyhmyjä, jotka saattoi tuntea kellertävän turkin alta, mutta heillä ei ollut vakuutusta, eivätkä he siksi pystyneet viemään koiraa eläinlääkärille leikkaukseen.

Elämän täytyy jatkua, äiti toisteli, kyllähän sinä tiedät, ettei mikään jatku ikuisesti.

Tiedetään, Eddie vasta aina. Sitten hän alkoi ajatella äidin kuolemaa, sillä sekin koittaisi joskus. Vaikka äiti oli vasta vii-
denkymmenenkuuden ja Eddie itse kaksikymmentäyksivuotias, ajatus lopusta pelotti häntä niin paljon, että hiki nousi pintaan. Monesti hänen täytyi painaa käsi sydämelle, jotta sai

sen lyönnit rauhoittumaan. Mustalainen, hän luki, ja ahnaasta hän sai yhden a-kirjaimen. Hän kirjoitti ristikkoon sanan romani. Hän valitsi ensiksi helpot sanat. Sitten hän vilkaisi seinäkelloa, joka tikitti omaan tahtiinsa. Äiti palaisi kahdenkymmenen minuutin kuluttua kanelipullien kanssa. Hän tunsi jo niiden maun suussaan. Kunhan kaupassa vain olisi niitä! Kunhan ne olisivat hyviä ja tuoreita! Ilmansuunta, viisi kirjainta. Se voisi olla länsi. Tai etelä. Jos se olisi länsi, hän saattaisi saada oikein myös seuraavan sanan, joka oli ”vuoro”. Seitsemän kirjainta. Se voisi olla ”kierros”. Seuraavat sanat olivat vaikeita, joten hän soi itselleen tauon. Hän meni ikkunaan katselemaan tuiskua ja rukoili Jeesus Kristusta, missä tämä nyt sitten sattuikaan sillä hetkellä olemaan. Anna äidin selvitä tästä rajuilmasta. Sillä minä istun täällä ypöyksin ja odotan pullia. Me olemme vain me kaksi. Sinun täytyy pitää meistä huoli!

Hän meni keittiöön ja riuhtaisi Shibaa hännästä. Hän purskahti hillittömään nauruun, kun koira säntäsi pystyyn ja pakeni olohuoneeseen. Siellä se ahtautui sohvan taakse ja huohotti kovaan ääneen.

Senkin surkea piski, kun et edes pidä puoliasi, Eddie sanoi ja hekotti edelleen. Eikö sinulla ole yhtään hammasta jäljellä?

Sitten hän palasi ristikon ääreen ja pureskeli lyijykynää. Sana ”päätos” häiritsi häntä valtavasti, neljä kirjainta.

Oli kulunut neljäkymmentäviisi minuuttia, eikä äiti ollut palannut. Hän tarttui peloissaan puhelimeen ja valitsi numeron rasvaisilla sormillaan. Vastaukseksi hän sai vain vieraan äänen, joka sanoi että ”numeroon ei juuri nyt saada yhteyttä”. Hän palasi ikkunaan ja tuijotti tiheän valkoista lumipyryä, eikä aurinko ollut kuin kalpea aavistus jossain kaukana. Hän tiesi, että äiti komentaisi hänet kolaamaan lumet, ja jos hän jotain inhosi niin lumitöitä. Varmuuden vuoksi hän yritti soittaa vielä kerran,

mutta numeroon vastasi edelleen sama tuntematon ääni, ettei äiti ollut tavoitettavissa. Viisikymmentä minuuttia. Nyt se on tapahtunut, hän ajatteli epätoivoisesti, äiti on ajanut ojaan ja törmännyt puuhun. Hän on lyyhistynyt tajuttomaksi nenä turvautuneena. Hetken Eddie ehti jo ajatella, että heittää takin niskaan ja lähtee kävellen tielle etsimään äitiä. Kun hän edelleen puristeli käsiään peloissaan nyrkkiin ikkunan ääressä, näkökenttään ilmestyi auto, joka kaarsi pihaan. Ajovalot osuivat hänen silmiinsä, ja hän säntäsi eteiseen ja ulos portaille.

Sinä sanoit neljäkymmentäviisi minuuttia, hän vaikeroi, minua alkoi pelottaa.

Eddie, äiti vastasi, älä ole noin teatraalinen. En voi vastata puhelimeen, kun ajan autoa, ja olin kaiken lisäksi jo melkein kotona.

Oliko kaupassa pullaa?

Oli, äiti sanoi, olihan siellä, ostin kaksi pussillista. Katso nyt, nyt sinä saat herkutella. Pane maito jääkaappiin, niin minä lakaisen portaat. Sitten kun olet syönyt pullaa, voit mennä tekemään lumityöt.

Äiti otti pussista seitsemän pientä pullaa ja pani ne lautaselle.

Saat loput illalla. Jos rehellisiä ollaan, niin sinä olet melkoinen paksukainen. Tiedän, että olet iso poika, mutta sata kolmekymmentä kiloa on liikaa, kai sinä sen ymmärrät. Ylipaino on vaarallista, Eddie. Pulla ja maito pakkautuvat kuin savi suonten ympärille. Sitten sieltä voi irrota iso tulppa, joka menee suoraan sydämeen. Tai vaikka aivoihin, ja siihen loppuu sitten ristikoiden täyttö.

Mutta saanhan minä loput pullat illalla, saanhan? Eddie aneli.

Saat saat, äiti vastasi, lupaan sen. Mutta ymmärrät kai, että minun täytyy olla tiukkana. Jonkun täytyy pitää sinua järjestyksessä, siitähän me olemme samaa mieltä.

Meidän täytyy mennä käymään ostoskeskuksessa, Eddie sanoi, tarvitsen vaatteita. Haluan sen collegen, jonka näin lehdessä. I love New York.

Yöllä Eddie näki unta kananpojista. Keltaisista, untuvaisista ja pehmeistä poikasista, jotka kipittivät laihoilla jaloillaan ympäriinsä. Hän poimi muutaman ja heitti ne pataan, jossa oli voita ja valkosipulia. Hän näki unta, kuinka ne muhivat padassa piipittäen kauhuissaan. Uni päättyi kun hän heräsi äkisti ja jäi kuuntelemaan ääniä äidin huoneesta. Äiti puhui silloin tällöin unissaan, joskus hän huokaili, mutta useimmiten hän nukkui aivan hiljaa yön läpeensä. Eddie ei pitänyt siitä, että äiti nukkui. Siitä kun äiti ei ollut pitämässä hänestä huolta, kun äiti ei vastannut jos hän kysyi jotain, vaan makasi vain pimeydessä ja hengitti rauhallisesti täysin hänen ulottumattomissaan.

Eddie heräsi aina ensimmäisenä ja jäi sänkyyn kuuntelemaan, mahtoiko äiti olla jo jalkeilla. Hän makasi hiljaa paikoillaan kunnes kuuli ääniä vessasta, ja silloin hän keikautti itsensä sängystä ja ryntäsi olohuoneeseen avaamaan verhot. Sitten hän jäi tuijottamaan uutta päivää, joka oli hänelle annettu. Hän meni keittiöön toinen käsi alushousuissa ja toisella hän avasi leipälaatikon. Hän leikkasi kaksi viipaletta leipää, levitti päälle paksun kerroksen voita ja otti sitten sokeripurkin. Pudisti muruset sileältä vahaliinalta, ja kun äiti tuli kylpyhuoneesta, hän näki poikansa syömässä sokeroitua leipää. Ja aina sama jankutus, pitääkö minun joka kerran sanoa, että sinun täytyy pestä kätesi ennen kuin alat syödä, et ole käynyt vielä kylpyhuoneessa. Nuo kädet ovat olleet ties missä.

Eddie mietti omiaan. Hän tiesi, että äiti nukkui usein käsi hikisten reisien välissä, ja silloin tällöin hän kuuli keskellä yötä,

kuinka äiti voihi. En minä sentään mikään idiootti ole, hän sanoi itselleen. Vaikka äiti patisti hänet kylpyhuoneeseen pesemään kädet, hän tunsi että hänellä oli yliote äidistä, joka oli pysähtynyt katselemaan pyryä.

Mennään tänään bussilla, hän sanoi ja katsoi poikaansa, parempi niin. Sinun täytyy nyt viimein mennä parturiin, näytät ihan tytöltä. Eddie tuhahti. Hän oli metrin ja yhdeksänkymmentä senttiä pitkä ja hänen äänensä karkea kuin raastinrauta. Hän ei todellakaan muistuttanut tyttöä, miten äiti edes saattoi sanoa mitään sellaista. Hänen paksut ruskeat hiuksensa taipuivat totta puhuen pehmeille kiharoille niskasta, mutta ajatus saksien kilkkeestä korvissaan pöyristytti häntä.

Pian äiti istui hänen vieressään bussissa ja piteli tiukasti ruskeaa käsilaukkuaan.

Mennään Dressmannille, äiti sanoi päättäväisesti, heillä on ekstrasuuria kokoja. Sinun täytyy joka tapauksessa lakata laittamasta sokeria leivälle, hän toisti, voit saada diabeteksen.

Eddie ei vastannut. Hän tunsi kuinka äiti tuoksui saippualta. Hänestä oli mukavaa istua sillä tavalla bussissa ja kuunnella moottorin unettavaa hurinaa ja tuntea punaisten plyysistuimien uutuuden tuoksu nenässään. Vieraiden ihmisten tuoksu silloin, kun hänen ei tarvinnut välittää heistä lainkaan.

Dressmann sijaitsi ostoskeskuksen toisessa kerroksessa, ja he nousivat sinne rullaportaita pitkin. Liikkeen ulkopuolella oli tankoja, joihin oli laitettu vanhoja malleja alennusmyyntiin.

Haluan housut ja collegen, hän sanoi kovalla äänellä tytölle, joka tuli heidän luokseen auttamaan.

Housujen täytyy olla mustat. Niissä täytyy olla monta taskua sekä edessä että takana ja lisäksi reisien kohdalla. Ei farkkuja, jotain muuta ainetta. Kankeat vaatteet ovat inhottavia. Koko on XL, olen iso poika.

Myyjä hymyili ja paljasti valkoiset hampaansa. Hänen ihonsa oli tumma kuin suklaa ja hiukset mustat.

Sinä et ole norjalainen, Eddie tokaisi.

Olen minä, myyjä vastasi innokkaasti. Isäni on etiopialainen, mutta olen syntynyt ja varttunut Norjassa. Katsopa tätä, näissä housuissa on paljon taskuja, kuusi edessä ja kaksi takana. Ei hassummat, vai mitä?

Ne eivät ole mustat, Eddie sanoi tyytymättömänä.

Eivät niin, mutta nämä ovat ainoat sinun kokoasi. Jos taskut ovat kovin tärkeät. Muuten meiltä löytyy kyllä toisenlaisia mustia housuja, mutta ne ovat farkkukangasta. Ja sanoit juuri, ettet halua sellaisia.

Vai sillä lailla, Eddie sanoi. Tästä tuli siis päivä, jolloin jouduin palaamaan kotiin tummansinisissä housuissa. On se kumma, ettei edes yksinkertaisia toiveita voida täyttää. Sitten minä tarvitsen collegen ja myös sen täytyy olla musta. Oletko käynyt koskaan Etiopiassa etsimässä juuriasi? hän jatkoi uteliaana.

Äiti puuttui puheeseen ärtyneenä.

Lopeta tuollainen tenttaaminen. Mene nyt vain sovituskoppiin kokeilemaan näitä vaatteita. Minä käyn hakemassa collegen. Äläkä kysele ihmisiltä, mistä he ovat kotoisin, ei se kuulu sinulle. Olisiko sinusta mukavaa, jos ihmiset tonkisivat sinun menneisyyttäsi?

Se olisi kivaa, Eddie vastasi.

Hän riuhtaisi ahtaan sovituskopin verhon kiinni ja alkoi riisua housujaan ja sovittaa uusia. Äiti oli löytänyt rekistä collegen, jossa luki New York, mutta sitä Eddie ei halunnut sovittaa, koska näki heti että se mahtuisi hyvin. Mass maksoi seitsemänsataa kaksikymmentä kruunua, ja Eddie kantoi vaatekassin ulos liikkeestä.

He seisoivat Cristiania-kahvilan tiskin ääressä toisessa kerroksessa.

Saat ottaa voileivän ja kakunpalan, äiti sanoi. Minä otan vohvelin ja hilloa. Eddie, et saa kysellä ulkomaalaisilta, mistä he ovat kotoisin.

Etiopiahahan on hieno maa, Eddie vastasi. Ei sitä tarvitse hävetä.

He istuivat ikkunapöytään. Eddie muusasi Napoleonleivosta lautaselle ja yritti palastella kannen osiin.

Muistatko kun palasimme Las Palmasista, hän kysyi, muistatko sen neekerin, joka kaatui lentokentän rullaportaissa? Hän katkaisi molemmat jalkansa. Monesta kohdasta. Se on kamalinta, mitä olen nähnyt.

Ei saa sanoa neekeri, Mass sanoi. Miksi sinä häntä ajattelet?

No kun meidänkin täytyy kohta mennä rullaportaita alas. Ole varovainen. Pidä kiinni kaiteesta. Minä kannan kasseja.

Hän lipoi huuliaan.

Televisiosta tulee illalla *Kadonneen jäljillä*, hän sanoi, kyllä-hän sinä tiedät, että haluaisin löytää isoäidin ja isoisän. Ja kaikki muut isän puolelta. Tietää, mistä he ovat kotoisin. Ja kaikki heitä ennen. Miten he elivät ja mitä he tekivät.

Mass joi kahviaan.

He kaikki ovat kuolleet, hän vastasi, joten ei siitä ole hyötyä. Jäljellä olemme me kaksi, ja minusta meillä menee hienosti.

Hän leikkasi palan vohvelistaan.

Minusta sinun pitäisi löytää tyttöystävä, hän jatkoi. Enhän minä elä ikuisesti.

Eddie katsoi häntä kauhuissaan.

Mitä minä tyttöystävällä tekisin, minullahan on sinut. Tuolitko sinä surulliseksi, kun isä häipyi?

En oikeastaan, kun olin jo ehtinyt valmistautua siihen. Hän oli helmaheikki, se minun täytyy sinulle sanoa. Kerroinhan

minä, että hän löysi toisen naisen, joka oli tietysti paljon mi-
nuu nuorempi, mutta sellaisia miehet vain ovat. Hän kuiten-
kin sairastui ja kuoli vuonna yhdeksänkymmentäkaksi, joten
ei hänestä ollut pitkää iloa sille toisellekaan. En tiedä, saivatko
he lapsia, eivät välttämättä. Mehän olemme puhuneet kaikesta
tästä, Eddie, eikä siitä ole enempää sanottavaa.

Kuulostaa siltä, kuin sillä ei olisi ollut mitään väliä sinulle,
Eddie sanoi loukkaantuneena. Etkö sinä ajatellut minua?

Tietysti ajattelin. Mutta en halunnut että joutuisit kasva-
maan isän kanssa, joka ei halua meitä kahta.

Myöhemmin iltapäivällä Eddie istui sohvalla lehti sylissänsä.
Hänestä oli mukava lukea kuolinilmoituksia. Hän maisteli nii-
tä kuin makeisia, ja joukossa oli aina paljon vanhoja naisia, jot-
ka maistuivat kamferilta. Pienet lapset olivat makeita karamel-
leja. Jotkin kuolintapaukset olivat väkeviä kuin turkinpippurit.
Ehkä murhat tai itsemurhat, ja sitten oli niitä, jotka olivat hä-
vinneet kamppailun syöpää vastaan. Hän uppoutui täysin aja-
tuksiinsa. Sitten hän muisti keskittyä ristisanaan. Corona. Viisi
kirjainta, viimeinen on s. Hän tiesi, että Corona on olutmerkki
ja sitten on myös sen niminen kaupunki. Sillä oli myös jotain
tekemistä auringon kanssa. Hän nousi ja avasi internetin ja
havaitti yllätykseksen, että se oli myös virus. Kaikkea minä
osaankin, hän ajatteli tyytyväisenä. Minulta löytyy yleistietoa.

*

Blåkollen, joulukuu 2004.

Lapsi nukkui hänen vieressään kostea hiuskiehkura otsalle
liimautuneena. Neljä ja puoli vuotta, isot vaaleat kiharat, val-
keat kädet ja kynnet kuin helmiäistä.

Simon, hän kuiskasi hiljaa, oletko hereillä? Nyt on uusi päivä, ja meidän täytyy nousta.

Lapsi venytteli sängyssä ja kääntyi jatkaakseen uniaan.

Siinä tapauksessa minun täytyy nousta ilman sinua, Bonnie sanoi lannistuneena ja laski jalan lattialle. Menen keittämään puuroa. Kaurapuuroa, johon tulee voisilmä, ja sitten ripottelen päälle rusinoita, sokeria ja kanelia.

Lapsi huokaisi aivan kuin viesti lämpimästä puurosta olisi saavuttanut hänet unen keskeltä. Bonnie antoi suukon pojan lämpimän nukkaiselle poskelle. Hän puki ylleen paksun villapuseron ja käveli kylmän lattian poikki keittiöön. Hän kaatoi maitoa kattilaan, lisäsi ryynit ja teelusikallisen suolaa. Lopuksi kourallinen sultanasusinoita. Sen jälkeen hän meni nostamaan lapsen sängystä. Poika raotti silmiään ja kietoi kätensä hänen kaulaansa. Simon ei painanut juuri mitään, hän oli varsin hintelä poika. Bonnie kantoi pojan kylpyhuoneeseen ja auttoi vaihtamaan vaatteet tämän ottaessa tukea pesualtaasta. Sitten Simon nousi Tripp trapp -tuolille keittiönpyöjän ääreen. Ja siinä samassa hän heittäytyi mahdottomaksi, aivan kuten joka ikinen päivä, en halua päiväkotiin, hän kiljui ja alkoi hakata pöytää lusikalla niin että puuroa lensi lautaselta. Bonnie oli itkun partaalla.

Mutta päiväkodissa on kivaa, hän esitti innokkaana. Voit varmasti leikkiä Märthan kanssa. Ja ehkä te saatte tänään kaakaota, jossa on koristeena vaahtokarkkeja, hän sanoi ja silitti poikaa poskelle. Simon sen kuin hakkasi pöytää lusikallaan. Hän halusi olla vain äitinsä kanssa, mieluiten palata vuoteeseen lämpimän peiton alle. Bonnie sirotteli puurolle sokeria ja kaatoi päälle maitoa.

Tulen iltapäivällä hakemaan sinua ja voimme tehdä sen jälkeen jotain mukavaa. Voidaan tehdä torkkupeitosta maja tuolien alle, ja sinä voit asua teltassa ja minä tuon sinulle päivällistä telttaan, eikö se olisikin hauskaa?

Jokaisella lapsella oli oma tunnuskuviionsa, ja Simonin paikan osoitti etana, joka kantoi päällään pientä taloa. Tuntosarvet sojottivat yläviistoon kuin antennit. Simon lyhyhistyi raskaasti tammipenkille, kun äiti riisui häneltä takin, myssyn ja tumput ja sitten vielä lämpimät talvisaappaat. Poika painui kasaan entistä pienemmäksi, sillä hänellä ei ollut enää voimia vastustella. Hän tiesi, että äidin täytyi mennä. Sitten Bonnie tarttui häntä kädestä ja talutti joka puolella hääriävien lasten luo. Ei tämä ole oikein, hän ajatteli, ei ole oikein että jätän hänet toisten hoidettavaksi. Ja olen itse koko päivän poissa. Minun pitäisi olla hänen kanssaan vuorokauden ympäri. Lapsi täytyisi pitää likellä kaiken aikaa, olla lapsen vierellä koko ajan, niin että voisi lohduttaa välittömästi, jos tälle sattuisi jotain. Heillä oli vain kolme tuntia yhteistä aikaa iltaisin. Huono omatunto kalvoi, mutta hänen oli pakko tehdä töitä. Hän oli vanhusten kotiaavustaja, hän siivosi, kuurasi, piiskasi mattoja, ravisti liinoja ja tarjoili ruokaa. Tänään oli menossa ensiksi Ernan luo, mikä tiesi suurta koettelemusta.

Huomenta Simon, sanoi Kaja, joka oli päiväkodin johtaja. Mitä sinä haluaisit tehdä tänään?

Simon ei osannut vastata. Poika ei ollut tottunut saamaan toivomaansa ja käveli vain hitaasti huoneen poikki suurelle kulmasohvalle ja löysi sen vierestä kuvakirjan. Hän alkoi selata kirjaa laihoilla sormillaan. Hän osasi lukea muutaman sanan, sillä äiti oli opettanut häntä. Sanat olivat jäätelö, apina ja hänen oma nimensä. Hän näki kuinka äiti katosi ovesta ulos, ja säntäsi sitten ikkunan ääreen. Hän näki kuinka auton takavalot hävisivät ulos portista liikenteen joukkoon. Nyt hänen pitäisi odottaa yhdeksän tuntia. Hän selaili kirjaa. Kaja istui hänen viereensä.

Tänään on sinun keittiövuorosi, hän sanoi iloisesti, eikö olekin kivaa? Leivotaan sämpylöitä. Sinä saat vaivata taikinaa.

Simon ei vastannut. Neljä ja puolivuotiaan onnettoman vesselin näkeminen oli Kajalle miltei liikaa. Kenenkään ei pitäisi joutua jättämään itkevää lasta hoitoon. Kaikki oli aivan väärällä tolalla, ja hän tunsu suurta myötätuntoa Bonnie Haydenia kohtaan. Sitten hän yritti ajatella positiivisia puolia. Pojan ei tarvinnut nähdä nälkää eikä palella, hän oli rakastettu lapsi, mikä ei suinkaan koskenut kaikkia.

Bonnie istui hetken autossa ja yritti rauhoittua. Sama tuska joka ikinen aamu, sama musta omatunto, mutta hänen oli pakotettava ne taustalle. Hän kaarsi portista tielle ja lähti ajamaan Ernan luo. Vanha nainen oli erittäin vaativa, ja pelkkä ajatus tulevista tunteista lannisti Bonnieta. Hän kirosi elämäänsä, joka oli kovin ankeaa ja lisäksi ainaista taistelua itkevän lapsen kanssa. Rahanpuutetta ja epätoivoa elämästä yksin lapsen kanssa. Toiset olivat niin paljon iloisempia, he hallitsivat elämäänsä, heillä oli suunnitelmia ja unelmia itselleen ja lapselleen. Hän ajatteli usein, ettei Simon ehkä pärjäisi elämässään vaan jäisi syrjään kaikesta. Elämä oli päättymätön sarja velvollisuuksia ja vaatimuksia. Simonin täytyi pärjätä päiväkodissa, hänen täytyi onnistua hankkimaan ystäviä. Oppia tulemaan toimeen henkilökunnan ja muiden kanssa. Sitten hänen täytyi pärjätä koulussa, sekä eri oppiaineissa että sosiaalisissa suhteissa. Vähitellen hän kasvaisi aikuiseksi ja hänen täytyisi löytää työpaikka, mieluiten turvallinen paikka, jossa ansaitsi hyvin. Hänen pitäisi löytää tyttöystävä ja mieluiten saada myös lapsia. Jos he eivät saisi lapsia, heillä pitäisi olla hyvät selitykset asialle. Ei, emme halua lapsia, tai emme saa lapsia. Ja jos he lopulta saisivat lapsia, täytyisi näidenkin selviytyä yhteiskunnan odotusten loputtomasta määrästä. Pieni Simon kultaseni, Bonnie ajatteli silmät kyynelissä, kuinka sinun oikein käy? Auto sakkasi, kun hän vaihtoi neloselle. Pako-putkessa oli reikä. Auto voisi hajota hetkellä millä hyvänsä,

MESTARILLINEN KERTOMUS SYNKISTÄ SALAISUUKSISTA JA NIIDEN PEITTELYN PERUUTTAMATTOMISTA SEURAUKSISTA.

On heinäkuun alku, lämmin kesäpäivä. Maatilan vanhasta, ruosteisesta asuntovaunusta löytyy kaksi raa'asti murhattua ihmistä. Äiti ja poika, kummassakin neljä veitsenniskua. Ruumiiden vierestä löytyy pitkäteräinen veitsi, ilmeinen murhaväline. Surma-aseen lisäksi poliisin ainoa johtolanka on yksi verinen jalanjälki.

Tältä pohjalta Konrad Sejer pyrkii päättelemään, onko kyseessä pikaistuksissa tehty tappo vai harkittu murha. Ja miksi nainen ja hänen poikansa ovat asuntovaunussa? Entä kenellä on ollut motiivi murhata nämä ihmiset?

Fossuille ominaista on pohtia ihmisten tekojen syitä, niiden motiiveja ja tapahtumaketjuja, jotka pahimmillaan johtavat hirvittäviin tekoihin. Tällainen romaani on myös *Helvetintuli*, joka on palkittu Norjassa vuoden parhaana rikosromaanina. Se on järjestyksessään 12. Konrad Sejer -dekkari.

JOHNNY
Kniga

www.johnnykniga.fi

84.2

978-951-0-48406-7